

A. GR. OSTROWSKA

KLUSZ, Z ORZA KRAKÓW.

Nr 6.

Kraków, 1 czerwca 1922.

Rok IV.

KAZIMIERZ GRYŻEWSKI.

Przedruk wszelkich artykułów nie dozwolony!

Poczta lotnicza w Polsce.

W związku z coraz większym rozpowszechnieniem się poczty lotniczej na całym świecie, wytworzył się osobny typ zbieracza-specjalisty znaczków, t. zw. lotniczych, oraz listów, które przebyły drogą napowietrzną. Tacy zbieracze specjaliści poszukują nie tylko znaczków pocztowych lotniczych, lecz także i stempli, świadczących, że dany list przebył drogę w obłokach!

Polska miała linie tymczasowe lotnicze wewnętrzne, a w obecnej chwili ma stałe połączenie napowietrzne z Zachodem, a więc sądzę, że można już zebrać i opisać to wszystko, co zbieraczom polskie poczty lotnicze do zbiorów przysporzyły.

W niniejszej pracy nie chodzi mi specjalnie o opracowanie historii poczty lotniczej na ziemiach polskich, lecz o skatalogowanie specjalnych znaków, że tak się wyrażę „lotniczych”, to jest stempli i znaczków pocztowych.

Podobno była poczta lotnicza pomiędzy Warszawą a Lwowem podczas oblężenia tego ostatniego przez Rusinów w r. 1918, ale tylko jednorazowo. Również przez kilka dni przyjmowano listy drogą lotniczą Warszawa-Kijów, podczas okupacji Kijowa przez nasze wojska w roku 1920. Napewno twierdzić nie mogę, ale zdaje się, że na listy temi linjami wysyłane nie stawiano żadnych odrębnych pieczęci.

Pierwszą normalną linią lotniczą była linia Warszawa-Poznań podczas Targów Poznańskich w końcu maja i początku czerwca 1921 roku.

Dodatkowa opłata za przewóz listów samolotami wynosiła: za listy do 20 gr. 25.— Mk; za listy do 250 gr. 100.— Mk; za kartki pocztowe 25.— Mk; za druki do 500 gr. 100.— Mk; za druki do 1.000 gr. 200.— Mk; za papiery handlowe do 1.000 gr. 50.— Mk; za próbki towarów do 500 gr. 100.— Mk; za paczki do 1 klg. 200.— Mk; za każdy następny klg. 100.— Mk. — Paczki dopuszczono do wagi 10 klg. i do wymiarów 70 × 50 × 50 lub 60 × 60 × 60.

Za każdą przesyłkę poleconą pobierano 400.— Mk, za każde 1.000.— Mk zadeklarowanej wartości po 200.— Mk. Dla opłaty za

przewóz samolotami były wydane specjalne znaczki (przez Towarzystwo prywatne zajmujące się przewozem korespondencji) za 25 Mk i 100 Mk. List nieopłacony specjalnym znaczkiem nie mógł przejść drogą nawiętrzną, a zatem uważam, że jakkolwiek znaczki te nie były oficjalne, jednak odpowiadały potrzebom chwili, miały praktyczne zastosowanie, a więc przez każdego zbieracza powinny być zbierane.

W Warszawie znaczki doklejała do listu urzędniczka przyjmująca listy, w innych wypadkach znaczki zupełnie nie były sprzedawane. W Poznaniu, zdaje się, znaczki te można było nabywać w dowolnej ilości.

Znaczki takie istnieją dwa: 25 cio Mk brązowa z czarnym, oraz 100 Mk niebieska z czarnym; oba znaczki istnieją w ciemnym i jasnym odcieniach koloru. 25-cio markówka egzystuje niezabkwaną, znaczek ten należy zaliczyć do rzadkich.

Znaczki te zdarzają się źle perforowane, np. przez środek znaczku i t. p.

25-cio markówki jak również 100 Mk istnieją bez perforacji u dołu tak, że napis reklamowy „T.A.B.R.O.M.I.K.” istniejący między każdym znaczkiem jest włączony w obręb znaczka. — Istnieją próby obu znaczków czarne — bez tła (b. rzadkie).

Do stemplowania tych znaczków używano specjalnych kasowników. W Warszawie z godłem tego miasta, w Poznaniu z godłem miasta Poznania. (Patrz rysunek). Ponieważ miała być również wprowadzona komunikacja pocztowa z Krakowem i Łodzią (patrz mapkę), więc i dla tych miast były przygotowane odrębne kasowniki. Jakkolwiek linje te nie doszły do skutku, znaczki lotnicze istnieją kasowane grzecznościowo temi stemplami. Jakim sposobem się to stało, jest tajemnicą (?!).

Z międzynarodowych linii ko-

Par avion

Percu fres..... mks.....

komunikacyjnych pocztowych Polska posiada linię Praga-Czeska - Strassburg - Paryż, zorganizowaną przez Francusko-Rumuńskie Towarzystwo żeglugi napowietrznej.

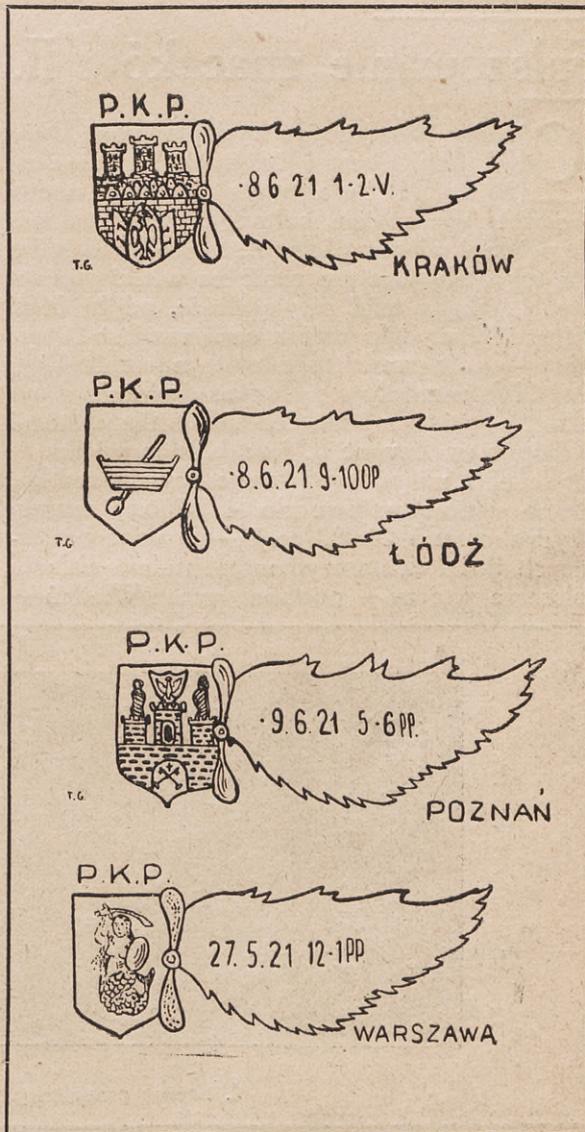
Linię tę uruchomiono 20 września 1920 r. Po kilku dniach przeloty wstrzymano z powodu trudności technicznych. Taryfa wtedy wynosiła do Pragi 5 franków, do Strassburga 8 franków, do Paryża 10 franków. Opłatę uiszczano gotówką w walucie polskiej według przeciętnego kursu franka franc. Na miesiąc wrzesień 1920 r. ustalono kurs franka na 16 Mk. Na listy nie nakładano żadnych specjalnych stempli, jedynie w biurze Tow. Żeglugi list otrzymywał numer kolejny zapomocą numeratora. Pomimo głosów w prasie codziennej, aby za przykładem innych państw wydać specjalne znaczki dla poczty lotniczej, Min. Poczty i Tel. na wydanie takowych nie zdecydowało się¹⁾.

„Kurjer Warszawski“ z dnia 10 października 1921 r. pisze: „Prawie wszystkie poczty świata wprowadziły znaczki dla poczty lotniczej, dlaczegożby więc Polska miała stanowić wyjątek?“

Regularną komunikację na wyżej wymienionej linii zaprowadzono ostatecznie dnia 12 kwietnia 1921 roku. Opłata składała się z należności pocztowej według taryfy zagranicznej, uiszczonej znaczkami pocztowymi i z należności za przewóz lotniczy, płatnej gotówką, wynoszącej do Pragi 30 Mk, do Strassburga 60 Mk, do Paryża 105 Mk. W miarę zwrotu kursu franka, opłatę w markach polskich podwyższano odpowiednio. Dla odróżnienia od innych listów przykładano na koperty stempelek gumowy tuszem fioletowym „par avion“ (patrz rysunek). Listy są przyjmowane pocztą lotniczą do wszystkich miejscowości zachodniej Europy i na cały świat, jednak jest wymagane wskazanie ostatniej stacji lotniczej, tak np. list adresowany

do Nowego Yorku, może być wysłany drogą napowietrzną do Paryża, a dalej pójdzie drogą normalną.

Komunikacja była przerwana na miesiąc zimowy z powodu złych warunków atmosferycznych, obecnie znów istnieje.

1) Pomiędzy pracami konkursowymi na znaczki pocztowe, nadesłanymi na konkurs, ogłoszony 2-go marca 1921 r. przez Min. Poczty i Telegr., znalazł się też projekt na specjalne znaczki dla poczty lotniczej.

Obecna taryfa wynosi:

	za list do 20 gr.	powyżej 20 gr.	powyżej 100 gr., za każde 100 gr. lub część tychże.
		f r a n k ó w	
Warszawa-Paryż	1.75	3.—	0.75
Warszawa-Strassburg	1.—	1.50	0.50
Warszawa-Praga	0.50	0.75	0.25

Kurs franka ustanowiono na 360.— Mp.

Listy obecnie, prócz stempelka „par avion“,

otrzymują stempel oznaczający opłatę gotówkową (patrz rysunek). Tak więc mamy stałą komunikację pocztową lotniczą z Zachodem. Czy jednak nasze Min. Poczty i Telegr. nie myśli o wprowadzeniu komunikacji lotniczej wewnątrz kraju? to jak dotąd, pomimo licznych projektów ze strony prywatnej, znak zapytania....

Warszawa, Kwiecień 1922 r.

ALFRED GÓRECKI.

Falszowanie znaczków II. Levantu.

Obowy nasze co do wydania przez Dep. IV. Min. Poczty i Tel. spekulacyjnie małej ilości II. Levantu spełniły się aż nadto prędko! Wprawdzie sułtan turecki szalenie się ucieszył wiadomością, że to zrobiono tylko dla tego, aby mu nie robić za wielkiej przykrości, jakaby miał niewątpliwie, gdyby Min. Poczty i T. wydało milion serji zamiast 20 tysięcy — nie mniej spekulacyjne kalkulacje Dep. IV. zemściły się bardzo boleśnie i na Skarbie państwa i na kieszeniach filatelistów!

Popyt na Levant II. jest bardzo wielki — najmniej 1 milion serji rozszedłby się szybko, Skarb zgarnąłby przeszło 4 miliony marek. Wydrukowano 20.000 serji — a więc brakujących ilości dostarczyli momentalnie usłudzy fałszerze, którzy — podobno przez Wiedeń —

rzucili na targ duże ilości fałszywego II-go Levantu! Cena tych fałszów en gross 500 Mk za serję!

Nadruk, wykonany na oryginalnych znaczkach, jest jednak łatwy do stwierdzenia fałszerstwa.

Dla uchronienia Czytelników, podajemy tu oba nadruki: prawdziwy i sfalszowany, w trzykrotnem powiększeniu. Różnice pod szkłem powiększającym rzucają się bardzo dobrze w oczy.

Ponieważ wielu zbieraczy „wpadło“ już niewątpliwie, przeto sprawdzenie autentyczności nadruków Levantu przyjął na siebie łaskawie nasz Szanowny stały współpracownik p. Włodzimierz Rachmanow, Warszawa, ul. Piękna 2, bezpłatnie, wyłącznie za zwro-

I. nadruk prawdziwy. II. nadruk sfalszowany.

tem kosztów przesyłki poleconej w znaczkach pocztowych. Oryginalne znaczki po sprawdzeniu ich autentyczności, zaopatrzone będą pieczęcią gwarancyjną p. Rachmanowa.

Zbieracze powinni bezwarunkowo niesu-
miennych handlarzy, u których znaczki sfał-
szowane nabyli, oddawać w ręce policji, po-
dając ich nazwiska do wiadomości Min. Poczt
i Tel., oraz pism filatelistycznych. Może w ten

sposób uda się wykryć bandę fałszerską, która
znów kompromituje niepotrzebnie dobre imię
Polski!

* * *

Oto są skutki dyletanckiej, krótkowzrocznej
gospodarki znaczkami, jaką prowadzi Dep. IV.
Min. Poczt i Telegr.!

Dokądże to trwać będzie?

WILHELM BERNSTEIN.

Z teki filatelisty: II. Dział frankatur gotówkowych.

(Ciąg dalszy).

Najdawniejszym sposobem opłaty za prze-
wóz listów pocztą, jest frankatura go-
tówkowa, która od wielu wieków znana
jest zagranicą i u nas. Np. posiadamy: 1. do-
kument z 1820 r. ze stacji pocztowej Izbica,
na którym znaczy się porto opłacone gr. 60;
2. dokument z 1830 r. ze stacji pocztowej
Ozorków z napisem „franco za rewers“;
3. dokument z 1839 roku ze stacji pocztowej
Lublin, wysłany na koszt strony i t. d.

Do dawnego systemu, czyli do frankatury
gotówkowej wracają urzędy pocztowe w na-
szych czasach na przypadek braku znaczków
pocztowych, oraz w przypadku, jeżeli opłata
wynosi więcej niż kwota, na jaką opiewa zna-
czek pocztowy najwyższej wartości.

Współczesne frankatury gotówkowe bywają
oznaczane na listach odręcznie lub za pomocą
różnych stempek. Ponieważ odręczne po-
świadczenia pobrania opłaty gotówką nie dają
się ująć w kontrolę, opis takowych ograni-
czamy krótką wzmianką, że spotykają się na-
stępujące: opl. got. 50 f, Nr 116 (m. p.); go-
tówką opl. L. 40; opłacono 50 h/233; dopła-
cono 20 h, Nr 466 i t. d., opłaty zaś gotów-
kowe uwidocznione za pomocą stempli opi-
szemy dokładnie w alfabetycznym porządku,
jako specjalnie ciekawe frankatury.

1. st. p. *Biecz*, a) stempel gumowy 90mm,
szeroki 20 mm z napisem: „Opłata w gotów.
K... h... Nr Rej“.

b) stempel gumowy: „Opłacon. got. Nr“
długi 55, szeroki 18.

2. st. p. *Bielsk*, stempel metalowy FRANCO
długi 26, szeroki 4.

3. st. p. *Bochnia*, stempel gumowy: OPŁA-
TA GOTÓWKA ... h, dlugi 76, szeroki 4.

4. st. p. *Cieszyn*, stempel metalowy „Ban-
franco“, dlugi 25, szeroki 3¹/₂.

5. st. p. *Dąbrowa Górnicza*, stempel gumo-
wy „Franko - opłacono“, dlugi 61, szeroki 4.

6. st. p. *Dobromil*, stemp. gum. OPŁACONO
Nr, dlugi 45, szeroki 5.

7. st. p. *Gorlice*, stempel metal. FRANCO,
długi 24, szeroki 5.

8. st. p. *Gręboszów*, stemp. gum. GOTÓWKA/
/Nr, dlugi 24 szeroki 10.

9. st. p. *Grybów*, stemp. gum. OPŁACONO
GOTÓWKA K H, dlugi 55, szeroki 3.

10. st. p. *Iwonicz*, stemp. gum. OPŁACONE
/Nr, dlugi 38, szeroki 12.

11. st. p. *Jasto*, stempel gumowy „Opłacono
/Gotówką“, dlugi 25, szeroki 13.

12. st. p. *Jordanów*, stemp. gum. w skrzynce
z perełek... „Opłacono Nr rej.“, dlugi 50,
szeroki 10.

13. st. p. *Kańczuga*, stempel drewniany —
OPŁACONGOTÓWKA, dlugi 64, szeroki 5.

14. st. p. *Kielce*, stemp. gum. „Opłacone go-
tówką“, dlugi 45, szeroki 4.

15. st. p. *Kocierzów*, stemp. gum., „Opła-
cone K h l. p./.“, dlugi 58, szeroki 4.

16. st. p. *Kraków 1*, a) stempel gumowy, „Franko“, długi 23, szeroki 6.

b) stemp. gum., „Franco“, długi 23, szer. 6.

c) stemp. gum., „Franko“, długi 30, szer. 7.

17. st. p. *Kraków 4*, stemp. gum., złożony z liter pojedynczych „Opłacono Nr rej“, długi 46, szeroki 3.

18. st. p. *Kraków 5*, stempel drewniany? w skrzynie linjowej o 2 przedziałach, długiej 88 i wysokiej 26; przedział a) długi 62 ma napis OPLAC— / Nr—; przedział b) długi 26 beznapisowy (miejsce kasownika).

19. st. p. *Kraków 14*, stemp. gum. z liter

(Ciąg dalszy nastąpi).

pojedynczych „opłacono gotówką / Nr“, długi 44, szeroki 9.

20. st. p. *Krosno*, a) stemp. metalowy: BAR FRAKO NR długi 26, szeroki 4.

b) stempel gumowy: „Franko“, długi 24, szeroki 6^{1/2}.

c) „Gotówką zapłacono Nr“, długi 63, szeroki 5.

21. st. p. *Lipinki*, stemp. gum.: Opłata gotówką w *Pàie compt*, długi 52, szeroki 10.

22 st. p. *Lwów*, 1, stemp. gum.: „Nie omarkowane z powodu braku marek we Lwowie“, długi 47, wysoki 9.

Konferencja filatelistyczna w Min. P. i T.

Zwołana przez Dep. IV. Min. P. i T. Konferencja Filatelistyczna odbyła się dn. 12 kwietnia 1922 r. w Warszawie. Obecni byli z ramienia Poczt i Telegrafów; 1) Wiceminister inż. Włodzimierz Dobrowolski, 2) Dyrektor Dep. IV. inż. Ludwik Chełmiński, 3) Naczelnik Wydz. XII. Leon Szczurkiewicz, 4) Protokolował ref. Min. P. i T. Antoni Mucharski.

Z ramienia zainteresowanych Organizacji: 1) Poseł Zygmunt Klemensiewicz, 2) Dr Jan Dudziński, 3) Tadeusz Makowiczka (Krakowski Klub Filatelistyczny), 4) kpt Janota (Oddz. IV. Sztab. Gen.), 5) Stanisław Ejsmond, 6) Włodzimierz Polański, 7) Kazimierz Lajer (Polskie Tow. Filatelistyczne w Warszawie), 8) Zygmunt Englert (Stowarzyszenie Kupców Polskich), 9) Feliks Knapski („Przegląd Filatelistyczny“ Zgierz), 10) Jerzy Krzyżanowski („Informator Filatelisty“ Łódź), 11) Wilhelm Bernstein, 12) Eugenjusz Szerban („Filatelista“ Lwów), 13) K. Gryżewski („Filatelista Polski“ Kraków).

Wiceminister inż. Dobrowolski zagaja posiedzenie, witając zebranych i oddaje głos dyr. Chełmińskiemu, który zaznajamia zebranych z celem zwołania Konferencji, oraz odczytuje ustalony porządek dzienny: 1) Zagajanie Konferencji; 2) Nowe nakłady znaczków; 3) Sposób wycofania znaczków z obiegu; 4) Sprzedaż Filatelistom znaczków obiegowych; 5) Sprzedaż znaczków wycofanych z obiegu; 6) Sprzedaż skartów ze znaczkami; 7) Wydanie ustawy o karalności fałszerstw znaczków wycofanych z obiegu, krajowych i zagranicznych; 8) Wolne wnioski.

Poseł Klemensiewicz: W sprawie formalnej zapytuje, czy uchwały Konferencji będą posiadać dla Ministerstwa Poczt i Telegrafów moc obowiązującą, czy tylko będą materiałem informacyjnym.

Dyr. Chełmiński: Wyjaśnia, że uchwały Konferencji nie będą posiadać mocy egzekutywnej, lecz będą bardzo cennym materiałem dla Min. P. i T. Bezsprzecznie, że Min. P. i T. będzie poważnie brać pod uwagę uchwałę Konferencji i we wszystkich swoich zarządzeniach w sprawie znaczków pocztowych

będzie realizować uchwały Konferencji, o ile ma się rozumieć, uchwały te nie będą biegły po linii sprzecznej z interesami służby.

Nowe nakłady znaczków.

P. Bernstein: Charakteryzując dotychczasowe prace Min. P. i T. w kierunku ułatwienia filatelistom- amatorom nabywania znaczków pocztowych wnosi, aby podania o wydanie znaczków były załatwiane szybciej, niż dotychczas.

Poseł Klemensiewicz: Filatelistyka obecnie stała się wielkim handlem; gdyby Muzeum Min. P. i T. posiadało wszelkie pisma filatelistyczne, to Min. P. i T. wiedziałoby, jak opinia zagraniczna reaguje na nadmiar odniam znaczków w Polsce. Należy bezwzględnie dążyć do zaprzestania wydawania znaczków okolicznościowych, wszelkie zaś nakłady znaczków powinny być wielkie, aby każdy mógł je swobodnie nabyć w dowolnej ilości. Nowe nakłady znaczków winny być możliwie równocześnie przesyłane do wszystkich urzędów pocztowych, celem uprzywilejowania ich nabycia; w końcu zgłasza wnioski:

1) Konferencja stoi na stanowisku zupełnego wykluczenia na szereg lat wydawania jakichkolwiek znaczków okolicznościowych, zarówno specjalnie przygotowanych jak i nadrukowych.

2) Wszelkie znaczki mają być wydawane tylko w bardzo wielkim nakładzie i rozsyłane do wszystkich poczt możliwie równocześnie, celem zapobieżenia niepotrzebnej spekulacji.

P. Lajer: Zgadza się z wnioskami posła Klemensiewicza i zaznacza, że oprócz wielkiej ilości wzorów znaczków pocztowych, które obecnie znajdują się w obiegu, np. polski znaczek 10 mk. dotychczas ma aż 67 odmian. W końcu zaznacza, że zagranicą nasz znaczek jest polskim biletym wizytowym, należy przeto wszystko uczynić, ażeby wykonanie znaczków ulepszyć.

Nacz. Wydz. Szczurkiewicz: Min. P. i T. doskonale docenia braki w wykonaniu znaczków pocztowych

wych. Jednakowoż warunki, w jakich Min. P. i T. znaczki drukowało nie pozwalały wykonania ich udoskonalić natychmiast. Obecnie znaczki pocztowe drukują się w Państwowych Zakładach Graficznych Min. Skarbu i Min. P. i T. nie posiada bezpośredniej ingerencji do wykonania technicznego znaczków. Poprawa wykonania znaczków może nastąpić wtedy, kiedy Min. Skarbu przez zakupienie nowych maszyn umożliwi Państw. Zakładom Graficznym podnieść ich sprawność techniczną.

Dr Dudziński zgadza się z wnioskami posła Klemensiewicza, zaznacza tylko, że należy unikać drukowania znaczków jednakowego rysunku i jednakowej barwy o różnych wartościach i że przy wybieraniu kolorów należy stosować się do przepisów konwencji międzynarodowej.

Wiceminister Dr Dobrowolski odczytuje odpowiednie art. konwencji międzynarodowej i wyjaśnia, że uchwała Konferencji madryckiej zezwała państwowo o niestaję walucie używać znaczki w takich kolorach, w jakich zostały wydane.

P. Engler t gadza się z wnioskami posła Klemensiewicza i zaznacza, że kupcy filatelisci już dawno wnieśli do Min. P. i T. memoriał o zaniechanie wydawania nowych znaczków.

P. Ejsmond zgłasza wniosek: 1) Konferencja uchwała ujednostajnienie wydań znaczków bieżących w ilościach nieograniczonych, przyczem kładzie nacisk na możliwe ujednostajnienie barw, papieru i maszyn perforacyjnych, oraz użycia klisz stalowych, które umożliwią staranny druk.

2) Konferencja proponuje, aby ustalono dwa typy znaczków od 50 fen. (włącznie) do 25 marek i od 25 marek do 100 mk.

Kpt. Janota zaznacza, że wojskowość dotychczas nie wydawała żadnych znaczków dla poczt polowych,

o ileby w przyszłości znaczki takie były wydane to z wiedzą i zgodą Min. P. i T.

Dyr. Chełmiński wyjaśnia, że punkt drugi wniosku p. Ejsmonda jest nie do przyjęcia jako zbyt krępujący zwłaszcza ze względu na zmienną taryfę.

Wnioski posła Klemensiewicza oraz punkt 1 wniosku p. Ejsmonda Konferencja przyjęła jednogłośnie.

Sposoby wycofania znaczków.

W dyskusji nad tym punktem zabierali głos pp. Bernstein, Lajer, Dr Dudziński, Makowiczka, Dyr. Chełmiński, który w obszernym referacie uzasadnia potrzebę pozostawienia Min. P. i T. swobody działań co do terminów wycofania z obiegu obecnie kursujących znaczków. Min. P. i T. będzie wydawać rozporządzenia o wycofaniu poszczególnych znaczków po dokładnym rozważeniu potrzeby wycofania w każdym poszczególnym wypadku, z pozostawieniem pewnego terminu w celu umożliwienia zrealizowania znaczków przez poszczególnych posiadaczy.

W końcu Konferencja jednogłośnie uchwaliła uzgodniony wniosek Dr Dudzińskiego:

1) Zarząd pocztowy przychylił się do automatycznego wycofywania znaczków z obiegu po ustaleniu się stosunków walutowych.

2) W celu uregulowania obecnego obiegu znaczków Zarząd pocztowy będzie wycofywał nie mające zastosowania znaczki w drodze rozporządzeń.

Sprzedaż filatelistom znaczków obiegowych.

Po wypowiedzeniu się szeregu mówców przyjęto wniosek: Sprzedaż znaczków obiegowych będzie się dokonywać we wszystkich urzędach pocztowych bez ograniczeń, w Warszawie, ponadto na specjalnym okienku będą sprzedawane znaczki również serjami.

(Dokończenie nastąpi).

WŁODZIMIERZ RACHMANOW.

Osobliwości polskich znaczków pocztowych. (Ciąg dalszy).

Dział niniejszy jest specjalnie poświęcony omówieniu i klasyfikacji wszelkich odmian polskich znaczków pocztowych, jak n. p. kasowników, błędndruków, odmian kolorów, ząbkowań i t. p. Szanownych Czytelników „Filatelisty Polskiego“ upraszamy o nadsyłanie odpowiedniego materiału dowodowego oraz notatek wprost na ręce p. Włodzimierza Rachmanowa, Warszawa, Piękna 2.

Znacek 1 Mk na papierze zwykłym (bez wodnych znaków), o ząbkowaniu 13^{1/2}.

Znacek 1 Mk na papierze zwykłym, o ząbkowaniu 13^{1/2} na 10^{3/4}.

Znacek 25 Mk na papierze grubszym szarawym, o ząbkowaniu 13^{1/2}.

Znacek 5 Mk koloru brunatno-liljowego, na papierze prążkowanym poziomo, o ząbkowaniu 14^{1/4} na 11^{1/2}.

Znacek 5 Mk koloru brunatno-liljowego o ząbkowaniu 14^{1/4} na 10^{3/4} na dwóch gatunkach gładkiego papieru: na cienkim przezroczystym i na grubym zupełnie białym.

Znacek 1 Mk na papierze zwykłym, o ząbk. 11^{1/2}.

Znacek 2 Mk na papierze gładkim białym w kolorze jasno-zielonym, o ząbkowaniu 14^{1/4} na 11^{1/2}.

Znacek 100 Mk o ząbkowaniu 11^{1/2}.

Znacek 40 fen. o ząbkowaniu 10 na 11^{1/2}.

Znacek 1 Mk na papierze prążkowanym pionowo, o ząbkowaniu 11^{1/2} na 10^{3/4}.

Znacek dopłaty 2 Mk (nowy rysunek) na papierze prążkowanym poziomo, o ząbkowaniu 9^{1/4}.

Znacek dopłaty 8 Mk na papierze prążkowanym pionowo, o ząbkowaniu 9^{1/4}.

Znacek dopłaty 50 Mk na papierze prążkowanym pionowo, o ząbkowaniu 9^{1/4}.

Znacek 4 Mk na papierze zwykłym, o ząbkowaniu 14^{1/4} na 13^{1/2}.

Znacek 5 Mk koloru brunatno-liljowego na papierze zwykłym, o ząbkowaniu 14^{1/4} na 13^{1/2}.

Znacek 100 Mk o ząbkowaniu 10^{3/4} na 11^{1/2}.

Indje holenderskie.

Znaczkii opłaty nadrukowe: 60 cent. na 1 guld. (Senf Nr 113) nadruk niebieski i 80 cent. na 1 guld. (Senf Nr 113) nadruk czerwony.

Malta.

Znaczkii opłaty. Po otrzymaniu niepodległości znaczkii opłaty tej wyspy przedrukowano napisem „Self-Government“ na ukos.

Wartości następujące: 1/4, 1/2, 1, 2, 2 1/2, 3, 6 pensów, 1, 2, 2 1/2, 5 i 10 szyl. na znaczkach 2 i 10 szyl. nadruk czerwony, reszta czarny.

Maroko (poczta angielska).

Znaczkii opłaty, nadrukowe. Na angielskich znaczkach umieszczono dwuwierszowy nadruk w górnej części znaczka „Marocco Agencies“ 3 p. fioletowy, 4 p. szary, 6 p. liljowy, 1 sz. brunatny.

Maroko (poczta francuska).

Znaczkii poczty lotniczej: 75 c. niebieski 1 frank ceglasty i 2 franki fioletowy. Samolot nad miastem Kazablanka.

Kłajpeda (Memel).

Znaczkii opłaty nadrukowe: Z nadrukiem ukośnemi czcionkami dodatkowo wydano: 10 fen. na 10 c. zielony, 15 fen. na 10 c. zielony, 30 fen. na 30 c. czerwony, 50 fen. na 50 c. niebieski, 75 fen. na 35 c. fioletowy i 2 Mk na 1 fr. amarantowy i zielonkawy.

Niemcy.

Znaczkii opłaty, pamiątkowe. Z powodu Monachijskiej Wystawy przemysłowej wydano specjalne znaczkii z herbem m. Monachjum (Münchner Kindl.); 1 1/2 Mk liljowy, 2 Mk fioletowy, 3 Mk czerwony, 4 Mk niebieski, 10 Mk brunatny i 20 Mk karminowy.

Nikaragua.

Znaczkii opłaty prowizoryczne: 1 cent. na znaczku stemplowym 1 c. czerwonym, 1 cent. na znaczku stemplowym 2 c. zielonym i 1 c. na znaczku telegraficznym 15 c. niebieskim. Nadruk koloru czerwonego.

Nowa Zelandja.

Znaczek opłaty 8 p. ciemno-niebieski z portretem ks. Jerzego.

Norwegja.

Znaczek opłaty nadrukowy. 5 oere na 25 oere liljowy (Senf Nr 82).

Znaczkii opłaty w zmienionych kolorach: 5 oere liljowy, 25 oere ciemno-różowy i 40 oere niebieski.

Paraguay.

Znaczkii opłaty. Z widokiem parlamentu 50 c. czerwony i niebieski i 1 peso niebieski i brunatny.

Rosja Sowiecka.

Znaczkii opłaty nadrukowe: 5000 rub. na 1 rub., 5000 rub. na 2 rub., 5000 rub. na 5 rub., 5000 rub. na 20 rub. i 10.000 rub. na 40 rub. Nadruk czarny lub czerwony.

Znaczkii opłaty 7.500 rub. niebieski i 22.500 rub. fioletowy na białym papierze z wodnym znakiem lub na brunatnym kredowym papierze.

Rosja,

(Rzeczpospolita Dalekiego Wschodu).

Znaczkii opłaty. Z emblematami sowieckimi 3 kop. czerwony, 7 kop. niebieski i 10 kop. ciemno-niebieski, czerwony i czarny.

Salwador.

Znaczkii opłaty, pamiątkowe. Z powodu stulecia niepodległości wydano znaczkii pamiątkowe 1 c. zielony, 2 c. czarny, 6 c. karminowy i 10 c. ciemno-niebieski.

Obszar Sary.

Znaczkii opłaty, w walucie francuskiej 5 cent. pomarańczowy i czarny (górniki), 10 cent. ciemno-zielony (most).

Sarawak.

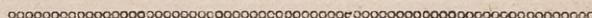
Znaczkii opłaty. Serję obiegową uzupełniono trzema znaczkami opłaty: 5 c. pomarańczowym, 6 c. fioletowym i 30 c. brunatnym i niebieskim.

Szwajcarja.

Znaczek opłaty 40 c. jasno-niebieski zmienił swój kolor na ciemno-niebieski.

Węgry.

Znaczkii opłaty. W rysunku znaczków halerszowych (koryner) 50 h. niebiesko-liljowy, 1 1/2 kor. liljowy, 2 1/2 kor. ciemno-zielony, 4 1/2 kor. ciemno-fioletowy i 6 kor. niebieski.

Rozmaitości.

Podwyższenie prenumeraty.

Z powodu ponownego, bardzo znacznego podniesienia kosztów druku i papieru — zmuszeni jesteśmy z numerem dzisiejszym podnieść cenę prenumeraty oraz cenę pojedynczych numerów.

Prosimy Pp. Zbieraczy i Czytelników o jednanie nowych prenumeratorów, aby można bez uszczerplania rozmiarów pisma przetrwać obecny krytyczny czas!

Administracja „Filatelisty Polskiego“.

Sejmowe znaczkii cięte i makulatura znaczków sejmowych.

Fima Fr. Wróbel i Ska sprzedaje obecnie znaczkii sejmowe cięte, które posiada arkuszowo i makulaturę tych znaczków (mały Trąbczyński niebieski, a także cięty w potrójnym druku), żądając za te znaczkii horendalnych cen. Warto byłoby stwierdzić, skąd firma posiada te rzeczy, których w handlu nie powinno być. Czy to w swoim czasie za panowania p. Lindego otrzymana makulatura, czy też, broń Boże, jeszcze teraz wylażą takie rzeczy z Ministerstwa. Warto byłoby, aby w sprawie

sprzedaży tych znaczków wchodziło się Min. P. i Tel. albo nawet p. Prokurator, dla sprawdzenia legalności pochodzenia tej makulatury. Najwyższy czas, aby piękne rozmowy na konferencjach filatelistycznych zamieniły się w czyny. Ministerstwo robi rewizje u żydów na Sto-Krzyskiej, poszukując jednego lub dwóch skradzionych znaczków, a tymczasem pod nosem Ministerstwa jego urzędowy ekspert sprzedaje znaczki niewiadomego pochodzenia i nikt tego nie widzi. Quousque tandem Catilina...

Nieznane znaczki pieniężne.

Od p. Edwarda Obsta otrzymaliśmy trzy znaczki rosyjskie wartości 1 r. b., 5 rub. i 10 rubli, niezabłkowane, drukowane na bardzo grubym papierze (kartonie), posiadające nadruk ochronny siatką postawioną pionowo (jak znaczki pocztowe).

Na odwrotnej stronie znajduje się rosyjski napis drukiem szarym: „Inicjał choźdenie narawnie z deniaźnymi znakami, Uralskoje Otd. G. B.“, po polsku: „Ma obieg na równi ze znakami pieniężnymi, Uralski Oddział Banku Państwa“.

Znaczki te używano w okolicy Oremburga za czasów walk bolszewików z atamanem Dutowym.

Znaczki dla Górnego Śląska.

Wedle wiadomości otrzymanych z Drukarni Państwowej, znaczki projektowane dla Górnego Śląska o rysunku znaczków obiegowych polskich, nie będą puszczane w obieg, wobec zmiany taryfy i potrzeby zupełnie innych wartości. Obecnie przygotowuje się serja znaczków w zupełnie nowych rysunkach. Po otrzymaniu tej wiadomości nasuwa się pytanie, co stanie się z tymi kilkunastu milionami znaczków już wydrukowanych, od 5 fenigów do 5 marek? Przedstawią to zbyt wielką wartość, aby wprost rzucono je do pieca. A możeby tak można było je użytkować przewalutowując fenig na markę, dla wewnętrznego obiegu. Jednocześnie warto byłoby pomyśleć o użytkowaniu pozostałej dużej ilości znaczków 6 markowych, (prawdopodobnie kilka milionów sztuk), które leżą w urzędach bez ruchu a które jednak przedstawiają wartość gotowych znaczków. Niech Ministerstwo się nie boi robić nadruków w milionach O znaczku 3 Mk 40 fen. nikt nic złego nie pomyślał, to nie dopłata na P. K. L., lub Levaut II., wydane w nikłej ilości. Miliony sztuk na pasek nie pójda.

Ze stowarzyszeń.

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Filatelistów Polskich w Lublinie. Zarząd Stowarzyszenia Filatelistów Polskich Ziemi Lubelskiej w Lublinie dziękuje serdecznie za życzenia Redakcji, wyrażone w Nr-ze 4 „Filatelisty Polskiego“ i ma zaszczyt zakomunikować, iż Statut Stow. został już przez władze państwowe zatwierdzony.

Po zatwierdzeniu Statutu odbyło się dn. 30 kwietnia 1922 r. I. Walne Zebranie Członków Stow., na którym zostali wybrani do Zarządu pp.: Cholewiński Witold (prezes), Węgrzecki Mieczysław (kierownik wy-

miany), dr. Grabowski Kostanty (bibliotekarz) i dwaj zastępcy: pp. Pietrzykowski Edward i Jerzy Scholtz.

Do Komisji rewizyjnej pp.: Dukszta Stefan, Kawka Karol i Oblicki Grzegorz.

Korzystając z grzeczności Redakcji, prosimy o łaskawe zamieszczenie naszej prośby w lch poczytnym piśmie, aby osoby zainteresowane i pokrewne Stowarzyszenia nawiązały z nami korespondencję w sprawach filatelistyki, wszelką korespondencję adresując do prezesa Stow. p. Cholewińskiego Witolda, Lublin, ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 38.

Polskie Towarzystwo Filatelistów w Lubartowie.

Mamy zaszczyt zakomunikować Sz. Redakcji pisma „Filatelista Polski“ w Krakowie, że z inicjatywy grona zbieraczy znaczków pocztowych, tworzącego Komitet organizacyjny, odbyło się w Lubartowie w dniu 23 kwietnia r. b. zebranie, na którym zostało zorganizowane „Polskie Towarzystwo Filatelistów w Lubartowie“. Prezesurę jednocześnie poruczono najstarszemu i najwięcej doświadczonemu filateliście Ks. Rektora w Al. Szulcowi, na sekretarza i skarbnika powołano Pana Tracza, sekretarza Inspektora Szkolnego. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: M Plewicki i A. Hałko. Statut przesłany do zatwierdzenia władzom. Teren działania T-wa powiat Lubartowski. Adres T-wa: Lubartów, ul. Cementarna Nr. 10 (lokal własny).

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Rynek 9 (pasaż Bielaka). — Redaktor odpow.: B. Feldman. Wydawcy: Bernard Feldman i Ska.

CZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ W KRAKOWIE.

Likwidacja.

Z powodu likwidacji działu numizmatycznego sprzedaję komplet monet polskich od czasów piastowskich do r 1921 włącznie z banknotami. Zbiór składa się z dukatów złotych z wizerunkiem Matki Boskiej i innych, talarów, denarów piastowskich, monet królów polskich na Moskwie, razem do 1000 sztuk **każda inna**. Do tego dochodzą pieniądze papierowe Kościuszkowskie. Dużo okazów bardzo rzadkich.

CENA 7 1/2 MILIONA MAREK.

Do obejrzenia każdego czasu.

Oferty pisemne:

**Jerzy Krzyżanowski, Łódź
ul. Wiznera 12.**

„INFORMATOR FILATELISTY“

NA ROK 1922

POD REDAKCJĄ JERZEGO KRZYŻANOWSKIEGO.

I. zeszyt opuścił prasę i jest do nabycia we wszystkich większych księgarniach.

Część pierwsza zawiera:

„Katalog i opis znaczków polskich“.

Cena zeszytu 200 Mk + porto 25 Mk.

Skład główny: „Unua Esperantista Filatelejo“ w Łodzi, ulica Wiznera Nr 12.

Wpłaty uskutecznić do P. K. O. na konto Nr 60742.

Następny zeszyt wyjdzie z druku w maju rb. — Z powodu ograniczenia ilości egzemplarzy, uprasza się przedpłatę i zamówienia nadsyłać zawczasu.

Poszukuję do kupna wszelkie znaczki polskie oraz europejskie i upraszam o oferty z najniższemi cenami. Oferuję następujące znaczki starszego wydania nieużywane:

	Cena katal.	Cena moja
Scott Nr 3280—3297 wydanie państw. przedr. Shangai China 16 wart. od 2 c—2 D	D 12'—	D 3'25
Scott Nr 430—432 Lotnicze 3 wart. 6, 16 i 24 C	D 1'10	D 0'60
Scott Nr 445—447 Wydanie pamiątkowe 1, 2, 5 C	D 0'16	D 0'12
Scott Nr 439 Wydanie zwycięstwa 1 wart. 3 C	D 0'06	D 0'04
Scott Nr 1459—1460 Znaczki do paczek 2 wart. 50 i 75 C	D 2'50	D 1'50
Scott Nr 407—408 Typ 1902 2 wart. 2 D nieb. 5 D ziel.	D 12'—	D 8'—
Scott Nr 444 Wydanie ogólne 2 D czerw. czarny	D 3'50	D 2'25
Scott Nr 434 detto wydanie ogólne 2 i 5 D pomar. czarne i ziel. czarne	D 11'50	D 7'50
Scott Pospieszne 10 C	D 0'—	D 0'12
Scott Cięte wydanie ogólne 1, 2 i 3 C w arkuszach od 400 lub w serjach od 25 — 100 ^o ponad wartość nominalną.		

Wydanie obecne 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (Washington), 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 20, 30 i 50 C i 1 D (Franklin) oraz 10 C znaczków pospieszny dostarczam 10° ponad wartość nominalną. — Płatne w dolarach amerykańskich. — Opłatę pocztową uskuteczniłam sam. — Korespondencja angielska i polska. Cenniki wysyłam na żądanie.

ANTONI F. HELIŃSKI

2220 Gough Street Baltimore Md. U. S. A.

Decyzja Rady Komisarzy Ludowych.

I. Nadać Komisarjatowi Ludowemu do Handlu z zagranicą i wydziałom jego prawo wyłączone dla stworzenia państwowego funduszu eksportowego filatelistycznego dla handlu z zagranicą.

II. Zobowiązać Komisarza Ludowego Poczty i Telegrafu oraz wszystkie inne instytucje do współdziałania i Wniesztorgiem w tworzeniu państwowego funduszu filatelistycznego i z takowym zgodnie działać. W tym celu Komisarjat Ludowy do Spraw Zagranicznych deleguje swego przedstawiciela do Rosyjskiego Filatelistycznego Biura przy Ludowym Komisarjacie Poczty i Telegrafu.

III. Zobowiązać Kom. sje istniejące przy Komisarjacie Ludowym do Handlu z zagranicą i miejscowych jego wydziałach do segregowania odpowiednich egzemplarzy marek muzealnej wartości dla oddania takowych według adresu. W skład wyżej wskazanych Komisji wchodzi przedstawiciele Komisarjatu Ludowego Poczty i Telegrafu.

W ostatnich czasach wśród filatelistów wszystkich krajów obudziło się wielkie zainteresowanie do znaczków pocztowych R. S. F. R. R. Wskutek czego przez Rząd Rosyjski utworzony został eksportowy państwowy fundusz filatelistyczny dla handlu z zagranicą.

Sprzedazą znaczków rosyjskich w Polsce zarządza Rosyjska Misja Handlowa (Warszawa, Mazowiecka 1, m. 6) dokąd w tej sprawie zwracać się powinno.

Jedyna większa placówka filatelistyczna na Kresach Wschodnich

IZAAK MILLER

GRODNO, UL. MIESZCZAŃSKA 1.

Specjalista znaczków pocztowych Litwy Środkowej i Litwy Kowieńskiej

Poleca znaczki swej specjalności hurtowo z nieznaczoną nadwyżką ponad cenę nominalną.

U w a g a. Hurtownikom dostarczam znaczków Rosji Sowieckiej w większej ilości po najtańszych cenach dziennych.

Poszukuje do kupna: Polski „Levant“ II ostatnie wydanie w większych ilościach. — Kupuje rzadkości wszelkich krajów.

==== Oferty będą uwzględnione jedynie z podaniem cen. ====

Kupuje każde ilości polskich znaczków kursujących używanych, wycofanych z obiegu, klasyczne znaczki wszechświatowe, zbiory milionowej wartości.

Płacę ceny najwyższe.

HURTOWNE oferty na polskie i inne znaczki proszę nadsyłać z podaniem cen.

Dom Filatelistyczny „SKAUT” właśc. J. Feinmesser
 Warszawa, Marszałkowska 62. Telefon Nr 12759.

Rachunek bieżący: Bank Handl. i Przem. Konto czekowe P. K. O. Nr 2811.

ZAPOTRZEBOWANIA HURTOWNE na znaczki polskie, Litwę środkową, rosyjskie i sowieckie wykonuję w jak najkrótszym czasie i po najniższych cenach. Cennik wysyłam za nadesłaniem 20 Mkp., które przy obstalunku odliczam.

Biuro Filatelistyczne

Władysław LICHTENSTEIN

Łódź, Piotrkowska 19

Rachunki bieżące: Bank Handlowy w Warszawie, Oddział w Łodzi; Polski Bank Handlowy w Poznaniu
 Konto czekowe: P. K. O. Nr 60498.

KUPNO, SPRZEDAŻ I ZAMIANA ZNACZKÓW POCZTOWYCH

Za znaczki klasyczne europejskie i zamorskie płacę powyżej cen Michla.

Kupno całych zbiorów.

SPECJALNOŚĆ: ZNACZKI POCZTY POLSKIEJ (HURT I DETAL).

KUPNO □ ZAMIANA

M. ROSENBLUM

WARSZAWA, PAŃSKA 6

Hurt ☼ *Detal* ☼ *Kupno* ☼ *Zamiana*

Dostarcza wszelkie wydania znaczków pocztowych polskich jakoteż Litwy Środkowej jak najtaniej.

KUPNO □ ZAMIANA

„PHILATELIA“

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY L. 9. — SKRYTKA POCZTOWA Nr 98

TELEFON 204.

P. K. O. WARSZAWA 141616.

DODATEK DO CENNIKA Nr 12:

WART. 1 SERJA		WART. 1 SERJA	
	Mkp		Mkp.
1b Komitetowe cięte	1	203 Węgry bolszewickie głowy	5
1c Komitetowe (połówka)	1	204 Węgry wojenne II używane	17
17 Poznań II (Gniezno) prawdziwe	2	205 Węgry (Hochwasser) od 1-50 f.	13
37 Polski Korpus 1 zbk. 2 cięte	3	237a Bawarja cięte do 20 Mk. kpl.	19
37a Polski Korpus 1 zbk. odmienna	1	237b Bawarja nadr. Freist Bayern kpl.	22
71 Polska poczta na Ukrainie	15	237c Bawarja nadr Volkst. Bayern kpl.	20
151a Austriacka okupacja we Włoszech		240 Niemcy (München, Gewerbeschau)	6
II. wydanie	13	288 Rosja 7500 i 22500 Rs	2
154a Austria „Tonkünstler“ 1922	7	291 Rosja wyd. jubil. 1917-21	3
162 Austria wojenne	5	293 Rosja wyd. na głodnych nadr. na	
163 Austria Maj 1922 15--75 koron	6	wydaniu z 1918 r.	6
181 Karlfond Bośnia	3		1500
182 Jugosławia (Kraljestwo) kpl.	16	332 Bułgarja	3
177a Bośnia Ferdynand cięte R R	3	333 Bułgarja Car Ferdynand	5
202 Węgry wyd. dla jeńców woj.	3	334 Bułgarja Wazow	6
		470 Marienwerder (Kwidzyń)	14
			3000

Katalog Zumsteina część Europa Mkp 1800. Przyjmujemy zamówienia na katalogi Senfa. Przylepki 1000 sztuk Mkp 100. - Ceny znaczków litewskich objęte cennikiem Nr 12 od Nru 100 do 116 podwyższone o 100%, z wyjątkiem Nrów 102 i 102, których cena zostaje niezmienną. Cena serji Nr 460 podwyższona na Mkp. 1250, cena serji Nr 464 wynosi Mkp 1050.

PIERWSZY POLSKI DOM FILATELISTYCZNY

Franciszek WRÓBEL i Ska

WARSZAWA, ŚWIĘTOKRZYSKA 36, TELEFON 116-74

KUPNO · SPRZEDAŻ
KOMIS · ZAMIANA · LICYTACJA
I EKSPERTYZA ZNACZKÓW POCZTOWYCH

M. SOBOL

WARSZAWA, SKLEP Śto-KRZYŻKA 34

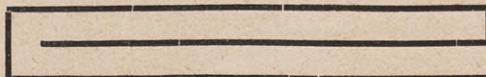
(róg Jasnej)

MIESZKANIE PRYWATNE: ul. PAŃSKA 6, m. 5

**HURTOWNA I DETALICZNA SPRZEDAŻ
ZNACZKÓW POCZTOWYCH POLSKICH**

Litwy środkowej i wszelkich wojennych po najniższych cenach rynkowych. — Przyjmuje wszelkie znaczki do sprzedaży komisowej, przeprowadza wszelkie zamiany oraz kupuje
===== większe zbiory i transporty znaczków po cenach najwyższych. =====

Data założenia firmy (r. 1906) zapewnia klientom dobre załatwienie wszelkich transakcyj.

Sprzedaż - Kupno - Zamiana

Specjalność:

Polskie próbne, omyłkowe druki,
odmiany kolorów

STANISŁAW SALIKER

Warszawa, Nowy Świat 33

FILATELISTYCZNY DOM HANDLOWY

A. PACHOŃSKI

WARSZAWA, JASNA 16

*HURT**DETAL*

Kupuje znaczki obiegowe i poprzednie polskie zdejmowane z listów, myte,
wiązane w setkach, płacąc najwyższe ceny. — Kupuje mniejsze i duże partje.
Kupuje szkarty z przekazów, oferty z cenami za cetnar.

*Kupno**Sprzedaż**Zamiana*